

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის
სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების
მართვის გეგმა

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის
(შ-37) სადახლო-წოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი)
საავტომობილო გზის
კმ3-კმ8 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები

თბილისი 2018

ნაწილი I: პროექტთან და ობიექტთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაცია

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები																																					
ქვეყანა	საქართველო																																				
პროექტის სახელწოდება	შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-37) სადახლო-წოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ3-კმ8 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები																																				
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საავტომობილო გზა სავალალო მდგომარეობაშია. ყველა წყალგამტარი მილი გამობინდულია, მილების ზედა ბიეფში ხდება შეტბორვა, რაც აზიანებს მიწის ვაკისს.</p> <p>გზის იმ მონაკვეთებზე რომლებზეც ა/ბ-ის საფარი აღარ არის შემორჩენილი – საფარის ფუნქციას ასრულებს ყოფილი საფუძვლის ფენა, ამრიგად ეს მონაკვეთები შეიძლება ჩაითვალოს მოხრეშილ მონაკვეთებათ, რომელზეც ხშირია ორმოები. არის მონაკვეთებიც რომელზეც ხრეშის ფენაც აღარ გვხვდება – ჩვეულებრივი გრუნტის გზაც ძლიერაა დაზიანებული, ამ მონაკვეთებზე გვხვდება ლიანდები და ხშირი ორმოები.</p> <p>გზაზე გვხვდება წრიული წყალგამტარი მილები, რომლებიც მთლიანად გაბინდულია. ზოგიერთ წყალგამტარ მილს გააჩნია ყორე ქვის წყობის პორტრული კედლები, რომლებიც სავალალო მდგომარეობაშია (რიგ შემთხვევაში ნაწილობრივ დაშლილია და შეკეთებას პრაქტიკულად არ ექვემდებარება). საჭიროა ყველა წყალგამტარ მილზე ჩატარდეს გარკვეული სახის სარემონტო სამუშაოები, ზოგიერთი წყალგამტარი მილი კი შეიცვალოს ახლით.</p> <p>გზას აღარ გააჩნია საგზაო აღჭურვილობა, შესაბამისად გზაზე არ არის დაცული ელემენტარული უსაფრთხოების მოთხოვნები.</p> <p>დასახლებულ პუნქტებში არსად არ გვხვდება ტროტუარები და საფეხმავლო ბილიკები. მთლიანად ახლიდანაა მოსაწყობი გზის აღჭურვილობა.</p> <p>სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ, გზის ორივე მხარეს მდებარეობს მრავალი საცხოვრებელი სახლი და კერძო ნაკვეთი, რომელთა შესასვლელზე ეწყობა ასფალტბეტონის საფარი არსებულ ჭიშკრებამდე. შესასვლელების ფარგლებში საჭიროების შემთხვევაში ავრეთვე მონტაჟდება ლითონის მრგვალი მილები (=0.5მ) საკიუვეტო წყლების გასატარებლად. იგივე მიდგომაა გზის მიერთებებზე, რომლებზეც ეწყობა ასფალტბეტონის საფარი და საჭიროების შემთხვევაში მონტაჟდება ლითონის მრგვალი მილები</p>																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>კლასიფიკაცია</th> <th>დაპროექტების შედეგები</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>სარეაბილიტაციო გზის სიგრძე (კმ)</td> <td>6.28</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>საპროექტო სიჩქარე (კმ/სთ)</td> <td>40.0</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>სავალი ნაწილის სიგანე (მ)</td> <td>6.0 – 7.0</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>გვერდულების სიგანე (მ)</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>განივი ქანობი (%)</td> <td>2.5</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>საფარის სისქე (სმ)</td> <td>ასფალტის ზედა ფენა: 4სმ ქვედა ფენა 6.0სმ</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>წყალგამტარი მილები (ცალი)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>ავტობუსის გაჩერება (ცალი)</td> <td>-----</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>მიერთებები (ცალი)</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>ეზოში შესასვლელები (ცალი)</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>მშენებლობის ხანგრძლივობა (თვე)</td> <td>6</td> </tr> </tbody> </table>		კლასიფიკაცია	დაპროექტების შედეგები	1	სარეაბილიტაციო გზის სიგრძე (კმ)	6.28	2	საპროექტო სიჩქარე (კმ/სთ)	40.0	3	სავალი ნაწილის სიგანე (მ)	6.0 – 7.0	4	გვერდულების სიგანე (მ)	1.0	5	განივი ქანობი (%)	2.5	6	საფარის სისქე (სმ)	ასფალტის ზედა ფენა: 4სმ ქვედა ფენა 6.0სმ	7	წყალგამტარი მილები (ცალი)	9	8	ავტობუსის გაჩერება (ცალი)	-----	9	მიერთებები (ცალი)	24	10	ეზოში შესასვლელები (ცალი)	22	11	მშენებლობის ხანგრძლივობა (თვე)	6
	კლასიფიკაცია	დაპროექტების შედეგები																																			
1	სარეაბილიტაციო გზის სიგრძე (კმ)	6.28																																			
2	საპროექტო სიჩქარე (კმ/სთ)	40.0																																			
3	სავალი ნაწილის სიგანე (მ)	6.0 – 7.0																																			
4	გვერდულების სიგანე (მ)	1.0																																			
5	განივი ქანობი (%)	2.5																																			
6	საფარის სისქე (სმ)	ასფალტის ზედა ფენა: 4სმ ქვედა ფენა 6.0სმ																																			
7	წყალგამტარი მილები (ცალი)	9																																			
8	ავტობუსის გაჩერება (ცალი)	-----																																			
9	მიერთებები (ცალი)	24																																			
10	ეზოში შესასვლელები (ცალი)	22																																			
11	მშენებლობის ხანგრძლივობა (თვე)	6																																			

საორგანიზაციო საკითხები (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) ნატალია სტანკევიჩი	პროექტის მენეჯმენტი გიორგი წერეთელი	ადგილობრივი მონაწილე მხარე და/ან მიმღები მარნეულის მუნიციპალიტეტი									
განხორციელება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი გარემოსდაცვის ხელმძღვანელი დარეჯან კაპანაძე სოციალური კონსულტანტი დავით ჯეჯელავა	ადგილობრივი ხელმძღვანელი (არ არის შერჩეული)	ადგილობრივი ინსპექცია -	კონტრაქტორი (არ არის შერჩეული)								
ობიექტის აღწერა												
ობიექტის დასახელება	(შ-37) სადახლო-ნოფი-ახეკერპი (სომხეთის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ3-კმ8 სარეაბილიტაციო მონაკვეთი.											
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	გარემო ერთგვაროვანია და სარეაბილიტაციო გზის მონაკვეთი გამოირჩევა სწორი (პორიზონტალური) რელიეფით. გზას რამოდენიმე ადგილზე ჰკვეთავს მშრალი ხევი, რომელთა წყალშემკრები აუზები მცირე ფართობისაა, შესაბამისად ეს ხეხეები მცირე წყლის ნაკადების ხარჯის აკუმულირებას ახდენს, რომელთა გასატარებლად გამოყენებულია ძირითადად წრიული კვეთის მილები. წყლის ძირითად არტერიას წარმოადგენს მდ. ალგეთი.											
ვინ არის მიწის მესაკუთრე?	(ი) არსებული გზა გადის მარნეულის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე; (იი) გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ს.ს.ი.პ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიები (სულ 764 მ ²). აღნიშნული ტერიტორია ამორიცხულ იქნა სახელმწიფო ტყის ფონდიდან; (იიი) პროექტის განხორციელებისას არ იქნება საჭირო დამატებითი ინვენსტიცია გაფართოებასა ან სხვა მიმართულების შესარჩევად, რომელმაც შესაძლებელია გამოიწვიოს ზემოქმედება კერძო საკუთრებებზე.											
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა	<p>მდებარეობა: საპროექტო გზა მდებარეობს მარნეულის მუნიციპალიტეტში, საქართველოში, ქვემო-ქართლის მხარეში, საპროექტო გზის მონაკვეთი იწყება სოფ. სადახლოს დასაწყისში და მთავრდება სოფ. ახეკერპის დასაწყისში. საავტომობილო გზა აკავშირებს საერთაშორისო გზა მარნეული-სადახლოს სომხეთის საზღვართან და უზრუნველყოფს 5 სოფლისათვის მუნიციპალიტეტთან კავშირს. გზა მნიშვნელოვანია როგორც სოფლის მეურნეობისათვის ასევე მინიმალური მობილურობის უზრუნველსაყოფად და რეგიონული ინტეგრაციისათვის.</p> <p>ჰაერ: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო ჰაერის ხარისხის პარამეტრები მაღალია</p> <p>წყალი და ნიადაგი:ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს.</p> <p>ფლორა: აღნიშნულ ტერიტორიაზე პროექტის პირდაპირი ზეგავლენის ქვეშ გვხვდებოდა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ს.ს.ი.პ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიები, რომლებიც ამორიცხულ იქნა საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით.</p> <p>სადაც გვხვდება შემდეგი ჯიშისა და რაოდენობის ხეები:</p> <table border="1" data-bbox="512 1776 1481 1984"> <tr> <td colspan="2">მერქნიანი სახეობების დასახელება</td> <td rowspan="2">ხეთა რაოდენობა</td> </tr> <tr> <td>ქართული</td> <td>ლათინური</td> </tr> <tr> <td>აკაცია</td> <td>Celtis dlabrata</td> <td>1</td> </tr> </table> <p>ფაუნა: სარეაბილიტაციო გზა გადის დეგრადირებულ ტერიტორიაზე შესაბამისად ასეთ პირობებში ფაუნა ვერ იქნება მრავალფეროვანი. ძირითადად ფაუნა ქარმოდგენილია</p>				მერქნიანი სახეობების დასახელება		ხეთა რაოდენობა	ქართული	ლათინური	აკაცია	Celtis dlabrata	1
მერქნიანი სახეობების დასახელება		ხეთა რაოდენობა										
ქართული	ლათინური											
აკაცია	Celtis dlabrata	1										

	<p>შინაური ცხოველების სახით, რომელიც არ საჭიროებს დაცვის სპეციალურ ღონისძიებებს. პროექტის მცირე არეალის გამო.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელებები მხოლოდ რეაბილიტაციის ფაზაზე.</p> <p>სოციალური: საპროექტო სექციის 2-კმ-იან ზონაში შედის 5 სოფელი 10184 ჯამური მოსახლეობით. მოსახლეობის სიმჭიდროვის ინდიკატორი შეადგენს 1697.</p>
<p>მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის</p>	<p>საპროექტო გზის რეაბილიტაციისთვის მშენებელმა კონტრაქტორმა შესაძლებელია გამოიყენოს შემდეგი კარიერები:</p> <p>ქვა-მასალის კარიერი – მარნეულის მუნიციპალიტეტი, სოფ. არაფლო ზიდვის მანძილი 25 კმ</p>
კანონმდებლობა	
<p>საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები</p>	<p>პროექტი ექვემდებარება მსოფლიო ბანკის სამოქმედო პოლიტიკას OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ და მისი პრინციპების თანახმად კლასიფიცირებულია როგორც გარემოზე ზემოქმედების “ბ” კატეგორიის ქმედება. გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობით გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ არის მოთხოვნილი მისი გარემოზე ზემოქმედების განხილვა, დამტკიცება ან ნებართვის გაცემა. თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების მომწოდებელი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • თუ კონტრაქტორი მონდომებს გახსნას საკუთარი კარიერი, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია; • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები განთავსებული უნდა იქნას ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე. • სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთები, რომლებიც ირიცხებოდა სახელმწიფო ტყის ფონდში. ამიერიცხვის შემდგომ გადმოყვას საავტომობილო გზების დეპარტამენტს საქმიანობის განსახორციელებლად.
საჩივრების განხილვის მექანიზმი	
	<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედებული პირებისათვის, რომელიც მისცემს საშუალებას გასაჩივრებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან.</p> <p>საჩივრების მექანიზმის ხელმისაწვდომობის თაობაზე, ზემოქმედებული პირები ინფორმირებული უნდა იყვნენ. ეს შესაძლებელი იქნება ბროშურების გავრცელებისა და შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდების და გამოქვეყნების გზით.</p> <p>ზემოქმედებული პირები სრულად იქნებიან ინფორმირებული მათი უფლებებისა და საჩივრების განხილვის პროცედურების შესახებ, იქნება ის სიტყვიერი თუ წერილობითი ფორმით, წინასწარი მშენებლობის, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდის დროს.</p> <p>ყურადღება იქნება გამახვილებული, რათა მაქსიმალურად იყოს თავიდან იქნას აცილებული საჩივრები.</p> <p>მარნეულის მუნიციპალიტეტმა წარადგინა საკონტაქტო პირი:</p> <p>ჯაბა ასანიძე თ: 599859966 ;Municipaliteti@marneuli.gov.ge</p> <p>საკონტაქტო პირი აგროვებს და არეგისტრირებს საჩივრებს სპეციალურ ჟურნალში. თუ საჩივარი გადაუჭრელია ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის.</p>

	<p>საჩივრების განხილვის კომისია ფორმირებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, დეპარტამენტის თანამშრომლების სრული ჩართვით. ეს მოიცავს ხელმძღვანელობას, სოციალური და გარემოს უსაფრთხოებას, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).</p> <p>თუ RDMRDI-ის გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს ზემოქმედებულ პირებს, მათ შეუძლიათ განახორციელონ შემდგომი ქმედებები და მიმართონ საჩივრით სასამართლოს (რაიონულ სასამართლოს) ნებისმიერი წინამდებელობის და მიკერძოვნების გარეშე.</p>
საჯარო შეხვედრები	
<p>განსაზღვრეთ სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარხო დოკუმენტი შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტისათვის განთავსდა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და დაინტერესებულ მხარეთათვის 11/04/2014-ში ჩატარდა საკონსულტაციო შეხვედრა.</p> <p>http://www.georoad.ge/uploads/files/SLRP%20III%20-GEO_New99.pdf</p> <p>ასევე წინამდებარე დოკუმენტის განთავსება მოხდა ვებ-გვერდზე და მისი ნაბეჭდი ვერსია მიეწოდა მარნეულის მუნიციპალიტეტს. ჩატარებული საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო წინამდებარე დოკუმენტს.</p>
დანართები	
<p>დანართი-1:სამშენებლო უბნის რუკა; დანართი-2: საჯარო შეხვედრების ოქმი; დანართი-3: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შესახებ (წარმოდგენილი იქნება მშენებელის მიერ); დანართი-4: კარიერების ლიცენზია (საჭიროებისამებრ); დანართი-5: ასფალტის ქარხნის საექსპლუატაციო შეთანხმება (საჭიროებისამებრ); დანართი-6: სხვა (საჭიროებისამებრ);</p>	

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	1. გზების რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ა“
	2. ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ა“
	3. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ბ“
	4. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „გ“
	5. მიწების შესყიდვა ⁽¹⁾	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „დ“
	6. სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები ⁽²⁾	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ე“
	7. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ვ“
	8. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ზ“
	9. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „თ“
	10. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	☐ დიახ ☐ არა ☒	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „თ“
	11. სოციალური რისკები	☒ დიახ ☐ არა ☐	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი III „ი“

¹მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლეობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იმყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯიხურები) იმ მიწაზე, რომლის შექმნაც მოხდა.

²ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე გამსხნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება</p>	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვილობები (PPE) უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, საჭიროებისამებრ ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები).</p> <p>(ვ) სამშენებლო მოედანზე განთავსებული შესაბამისი მანქანებელი ნიშნები შეახსენებს მუშებს ძირითადი წესებისა და ნორმების შესახებ.</p>
<p>ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(ა) მიწის სამუშაოების დროს მტვრის კონტროლი უნდა განხორციელდეს მაგ. ნიადაგის მორწყვით ან დატენიანებით.</p> <p>(ბ) ნანგრევები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მორწყვას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის საკონტროლო მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა განთავსდეს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნის რისკები.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სათანადო ტექნიკური რემონტი და მომსახურება და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი უქმად მდგომი სამშენებლო მანქანებისგან.</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(ა) მშენებლობით გამოწვეული ხმაური შეიზღუდება ნებართვით დადგენილ გარკვეული დროებში.</p> <p>(ბ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(ა) ობიექტზე გატარდება ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე დედეების და მდინარეების დაბინძურება.</p>

	ნარჩენების მართვა	<p>(ა) ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშევა მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) სამშენებლო ნარჩენებს მოაგროვებს და გაიტანს ლიცენზირებული კომპანია.</p> <p>(დ) იმისათვის, რომ გაკონტროლდეს ნარჩენების განთავსების სისწორე და შესაბამისობა, საჭიროა მოხდეს ნავის გატანის ჩანაწერის წარმოება.</p> <p>(ე) შესაძლოა მშენებელმა ხელმეორედ გამოიყენოს და რეციკლირება გაუკეთის ვარვის მასალებს (გარდა აზბესტის შემცველი მასალებისა).</p>
ბ. გაველენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად ამოღებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ახლომდებარე მდინარეში ან დელეში; კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა წყლის მოსაპოვებლად და შემდგომ გამოყენებული წყლის გადასადგურებლად სახელმწიფო გამდინარე წყლების სიტემაში.</p> <p>(ბ) სათანადო კანალიზაციის სისტემა ისე უნდა მოეწყოს, რომ სამშენებლო სამუშაოებმა შლამით არ ამოქოლოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა არ იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/დელეებზე, მდინარეებზე, წყალსატევებსა და ტბებზე.</p> <p>(გ) უნდა გატარდეს პრევენციული ღონისძიებები საწვავ - საპოხი მასალების და სხვა ტოქსიკური და მავნე ნივთიერებების დაღვრის საწინააღმდეგოდ.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხება მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს წყლის შემკრების/რეზერვუარის ზედაპირს.</p>
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავირების ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმოშობილი გარემოების გათვალისწინებით.</p>
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო გეგმა/ჩარჩო-ლოკუმენტი	<p>(გ) თუ მიწის ექსპროპრიაცია არ იყო მოსალოდნელი, მაგრამ საჭირო გახდა, ან ადგილი ექნება მიწის კანონიერი თუ უკანონო მესაკუთრის მხრიდან შემოსავლის გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ბანკის პროგრამების ჯგუფის ხელმძღვანელს.</p> <p>(დ) უნდა განხორციელდეს დამტკიცებული მიწის შესყიდვის გეგმა/ჩარჩო-ლოკუმენტი (თუკი ეს მოთხოვნილია პროექტით).</p>

<p>ე. ტოქსიკური მასალები</p>	<p>ასბესტის მართვა</p>	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მაგნე ზეგაველენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმოკრედ გამოყენება</p>
	<p>ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა</p>	<p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადაამტანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამსხნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
<p>ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგაველენა</p>	<p>ეკოსისტემის დაცვა</p>	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
<p>ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)</p>	<p>ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები</p>	<p>(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან.</p>
<p>თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით</p>	<p>სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი</p>	<p>(ა) ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ;

<p>მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>გაგლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას; ▪ სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემას შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება. ▪ საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის. ▪ მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა
<p>ი. სოციალური რისკების მენეჯმენტი</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს; • გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ; • ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის; • საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ; • საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს დამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი დამის სამუშაოების შესახებ მოხდეს საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები; • ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბინებს ობიექტებზე განთავსებით; • დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში; • სამუშაო ბანაკები არ უნდა მდებარეობდეს ადგილობრივი თემების სიახლოვეს; • ბანაკების დასვენებასა და ოპერირების შესახებ კონსულტაციები უნდა ჩატარდეს მეზობელ თემებთან;
	<p>მუშახელის მენეჯმენტი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას; • კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალელებელი მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით. • კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქვევის კოდექსის გათვალისწინებით.

**ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა
მშენებლობის ფაზა**

საქმიანობა	რა? (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	სად? (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	როგორ? (უნდა განხორციელდეს პარამეტრიზე მონიტორინგი)	როდის? (განისაზღვრება სისშირე/ან ხანგრძლივობა)	რატომ? (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ)	ვინ? (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე)
სამშენებლო მასალებით მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექენა ოფიციალური არხებით ლიცენზირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლის ოფისში, საწყობ ბაზაზე, მდინარისპირას, კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება	მასალებით მომარაგების ხელშეკრულებათა გაფორმებისას	ნაგებობის ტექნიკური გამართულობისა და გარემოსა და ადამიანის უსაფრთხოების უზუნველსაყოფად	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სვდ)
სამუშაოები ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე	დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე. სამშენებლო ტექნიკის მოძრაობამ ან სხვა საქმიანობებმა არ უნდა გამოიწვიოს ხე-მცენარეების დაზიანება და მოჭრა, თუ აღნიშნული საქმიანობა არ არის გათვალისწინებული გზის საფარისა და გვერდულების მოწყობისთვის. თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.	სამშენებლო ბანაკი ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე. მშენებელი კონტრაქტორის ოფისი	დოკუმენტაციის შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება.	ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე სამუშაოების დაწყებამდე და მიმდინარეობის პროცესში.	ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა; ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე ხემოჭმედების შემცირება; ხე-მცენარეების ჭრის დროს წარმოებული ჟურნალების მიწოდების ხელშეწყობა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

<p>სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება</p> <p>სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება</p>	<p>- სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა;</p> <p>- ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით;</p> <p>-ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით</p>	<p>საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები</p>	<p>სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებით</p>	<p>წინასწარგანუცხადებელი შემოწმებასამუშაოს აათებში</p>	<p>- მტვერით და მყარი მასალით ჰაერისა და გზების დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად;</p> <p>- საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შესაზღუდად</p>	<p>სგდ;</p> <p>საპატრულო პოლიცია</p>
<p>სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე</p>	<p>სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> - გამონაბოლქვის სიჭარბე - საწვავ-საპოხის უონვა - სამუშაო საათების დაცულობა 	<p>სამშენებლო ობიექტი</p>	<p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>სამუშაო საათებში და მათ გარეშე</p>	<p>- ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცილებლად;</p> <p>- მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შესაზღუდად</p>	<p>სგდ</p>

<p>სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება</p>	<p>- ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას;</p> <p>- ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწობილ საგანგებო პუნქტში;</p> <p>- ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი • საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო • საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები • საღებავები მანქანების სამრეცხაოსთან 	<p>სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)</p>	<p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>ტექნიკის ოპერირების პერიოდი</p>	<p>- ტექნიკის მომსახურებისაგან ნადავისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება;</p> <p>- ააღებადი ნივთიერებებისგან ხაძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უზრუნველსაყოფად და მოსალოდნელი ზარალის შესამცირებლად.</p>	<p>სგდ</p>
<p>ინერტული მასალების მოპოვება</p>	<p>- ინერტული მასალების შექმნა არსებული მოპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>- მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>- კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან პარმონიზაცია;</p>	<p>ინერტული მასალის კარიერები</p>	<p>საბუთების შემოწმება</p> <p>საქმიანობის ინსპექტირება</p>	<p>მასალათა მოპოვების პერიოდში</p>	<p>- ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შესაზღუდად;</p> <p>- მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე</p>	<p>სგდ;</p> <p>საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო</p>

	<p>- ხრეშის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, ნაკადისაგან გამომჯნველი ყრილების მოწყობით და ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p> <p>- კარიერების მონიშვნა გამაფრთხილებელი ნიშნებით</p>				<p>ზემოქმედების შესაზღუდად;</p> <p>- პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა და ზიანებისგან.</p>	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>- ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში;</p> <p>- ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში;</p> <p>- სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის</p>	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს); ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები	საბუთების შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	გარემოს დაცვა დანაგვიანებისგან	სგდ; მარნეულის მუნიციპალიტეტი
სახიფათო ნარჩენები	<p>ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში;</p> <p>- სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის (დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართი 2)</p>	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების დროს	აზბესტ შემცველი მასალების შემცვერება	სგდ; მარნეულის მუნიციპალიტეტი
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის	სგდ;

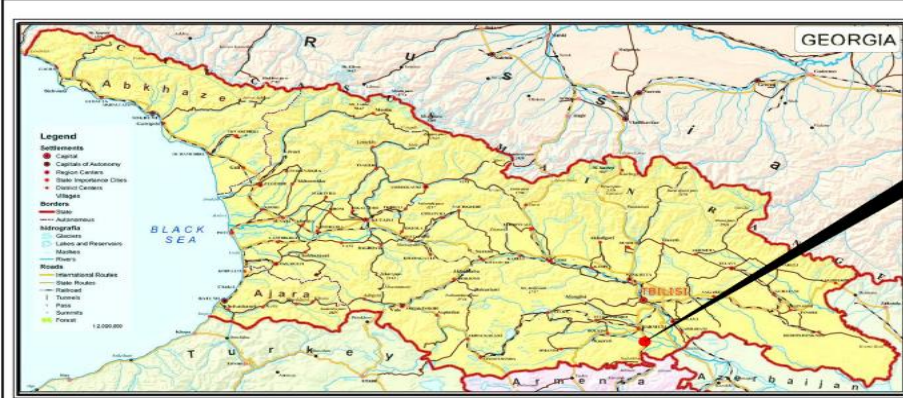
	შესაგროვებელი კონტინერების განთავსება; - შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე				დაბინძურების აღსაკვეთად	მარნეულის მუნიციპალიტეტი
თხევადი ნარჩენების წარმოქმნა	- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა და მომსახურება; - სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაუო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; - საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დავეკირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	- სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გაძნელების აღსაკვეთად; - ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად	სგდ
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	- მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; - ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; - ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა	ქარხნის ტერიტორია	საბუთების შემოწმება საქმიანობის ინსპექტირება	ქარხნის დამონტაჟებისა და მისი ოპერირების მთელ პერიოდში	- სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესაზღუდად; - ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად	სგდ; გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
შრომის უსაფრთხოება	- მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პირადი დამცავი საშუალებებით;	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	სამუშაოთა წარმოების მთელ პერიოდში	მშენებელთა ტრავმატიზმისა და უბედურ	სგდ

	- სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის და პირადი უსაფრთხოების საშუალებების გამოყენების წესების ზუსტი დაცვა				შემთხვევათა ალბათობის შესამცირებლად	
ნებისმიერი სახის საამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოები	გზის რეაბილიტაცია/საამშენებლო სამუშაოები	ნებისმიერი სახის კერძო საკუთრებასთან/მფლობელობასთან/გამოყენებასთან ახლოს მდებარე საცხოვრებელი სახლები, ღობეები, დამატებითი შენობები და ა.შ.	მონიტორინგი და შემოწმება	მთელი მშენებლობის პერიოდში	შემციროს ზიანის ალბათობა კერძო საკუთრებაზე	სგდ საამშენებლო კომპანია
განსახლების სამოქმედო გეგმა (გსგ) მომზადება (საჭიროების შემთხვევაში)	პროექტის განხორციელებისას საჭიროების შემთხვევაში გსგ-ს მომზადება	განთვისების ზონში	პერიოდული მონიტორინგი თუ კი არის რაიმე სახის ზემოქმედება კერძო ნაკვეთებსა ან სხვა სახის ქონებაზე	პროექტის განხორციელებისას	კერძო საკუთრებასა ან სხვა სახის ქონებაზე ზემოქმედების აცილების მიზნით	სგდ/ მშენებელი კომპანია/ საზედამხედველო კომპანია

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სისშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის საველი ნაწილისა და მისი გვერდულების დასუფთავება	მგზავრებისა და მძღოლის მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა	გზის მიმდებარე ტერიტორია და კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	მარნეულის მუნიციპალიტეტი
სადრენაჟო კიუვეტების გამტარიანობის შენარჩუნება	კიუვეტების რეგულარული გასუფთავება დანაღვებისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლიმიერი დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	მარნეულის მუნიციპალიტეტი
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	საკატრულო პოლიცია; მარნეულის მუნიციპალიტეტი
გზის სარემონტო სამუშაოებისას წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა	წარმოქმნილი ნარჩენების დროული გატანა ნაგავსაყრელზე	გზის მთელ მონაკვეთზე	ინსპექტირება	გეგმიური სარემონტო სამუშაოების დასრულებისას	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	მარნეულის მუნიციპალიტეტი

დანართი 1: პროექტის მდებარეობის რუკა I

(შ-37) სადასლო-ცოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი)
 შიდასასაქმელო ფორმირების
 მნიშვნელობის საავტომობილო გზის კმ3 ÷ კმ8 მონაკვეთი
 (S-37) SADAKHLO-TSOPHI-AKHKERPI (BORDER OF ARMENIA)
 SECONDARY ROAD KM3 ÷ KM8 SECTION

პკ 62+80 - ტრასის დასასრული
 CP 62+80 - END OF THE ROAD

პკ 0+00 - ტრასის დასაწყისი
 CP 0+00 - START OF THE ROAD

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის შ-37 სადახლო-წოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი) კმ3-
კმ8 გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელებისას გარემოზე ზემოქმედების
მართვის გეგმის საჯარო განხილვის

ოქმი

16.07.2018

სოფელი ახკერპი

სხდომის თავმჯდომარე – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს
უსაფრთხოების კონსულტანტი

სხდომის მდივანი – რუსუდან ელიზბარაშვილი, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის
გარემოს დაცვის სამსახურის სპეციალისტი

მომხსენებელი – მაია ვაშაკიძე

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანი იყო დადგენილ სამუშაოთა უშუალო ზემოქმედების არეალში მოქცეული ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება ამ სამუშაოთა არსის, ვადების შესახებ. აგრეთვე განხილულ იქნა სამუშაოთა მიმდინარეობისაგან მოსახლეობისთვის დროებითი უხერხულობის გაჩენის შესაძლებლობის და სამუშაოების მსვლელობასთან დაკავშირებული არასასურველი მოვლენების შესამცირებლად დაგეგმილი ღონისძიებები. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვისას დამსწრე საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა დაესვა კითხვები და გამოეთქვა კრიტიკული მოსაზრებები გეგმის საბოლოო ვერსიის მისაღებად, მათი მოსაზრებების გათვალისწინებით.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტს წარმოადგენდნენ გარემოს დაცვის სამსახურის სპეციალისტი რუსუდან ელიზბარაშვილი და საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი მაია ვაშაკიძე.

შეხვედრა გახსნა საავტომობილო გზების გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტმა მაია ვაშაკიძემ დამსწრეებს გააცნო შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაციის მნიშვნელობა საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის, ასევე აღნიშნული პროექტის ფარგლებში მომზადებული ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმა.

განხილულ იქნა პროექტთან დაკავშირებული სამუშაოები. მათი შესაძლო ზემოქმედება ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე. განხილული იქნა შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელიც საშუალებას იძლევა მისაღებ მინიმუმადე იქნას დაყვანილი გარემოზე შესაძლო მავნე ზემოქმედება გზის რეაბილიტაციისა და ექსპლუატაციის თაზგებში.

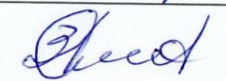

№	კითხვა	პასუხი
1.	როდის დაიწყება გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები?	სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაიწყება მას შემდეგ რაც ტენდერი გამოცხადდება და შესაბამისად გამარჯვებულიც გამოვლინდება
2.	გაუკეთდება თუ არა ყველა მოსახლეს ასფალტის მისასვლელი?	ასფალტის მისასვლელი გზა მოეწყობა მხოლოდ სარეაბილიტაციო გზის მონაკვეთის გასწვრივ მცხროვრებ მოსახლეობას
3.	რა მოხდება თუ კი გზის რეაბილიტაციის დროს წარმოიშვა მტვერი?	სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელების დროს მშენებელი კომპანია ვალდებულია მორწყოს ტერიტორია მტვერის აღმოფხვრის მიზნით
4.	დაცული იქნება თუ არა უსაფრთხოების ნორმები?	იქიდან გამომდინარე რომ პროექტი ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ, მშენებელი კომპანია ვალდებულია დაიცვას მისი (მსოფლიო ბანკის) უსაფრთხოების პოლიტიკა

სააეტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენლები:

მაია ვაშაკიძე

რუსუდან ელიზბარაშვილი

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის სადახლო-წოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ3-კმ8 მონაკვეთის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვა

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
1	ედუას ჭავჭავაძე	595 132184	
2	ზაურ ამოცია	595 76 9166	
3	მუსტას სეიდოვი		,
4	ცახხან სეიდოვი	558 34 08 38	
5	ახუნ აბუხაიანი	595 34 78 66	
6	ვადეხიკ აბუხაიანი		
7	ეოვა ვახი ზიანი		
8	ახტუხ ახატია		
9	ეანუხ აბუხაიანი	595 14 1753	
10	ასოვ ისმაილოვი	577626773	

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის სადახლო-წოფი-ახკერპი (სომხეთის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ3-კმ8 მონაკვეთის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვა

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
	მსველიძე ი. ზაქარია	599-70-57-83	
	ვატი სულიშინაძე		
	ხანდაძი სვიციანი	599 99 17 09	
	ვახუშტი ახიანი	533 32 36 02	
	ნახიძე ზაქარია	538 13 21 84	
	ნახიძე ზაქარია	551 13 21 84	